

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Obdo/4/2018
Identifikačné číslo spisu: 1514202670
Dátum vydania rozhodnutia: 12.02.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hullová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1514202670.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne: BENCONT INVESTMENTS, s. r. o., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 36 432 105, zastúpenej JUDr. Jozefom Boledovičom, advokátom, so sídlom Úzka 578/4, 900 41 Rovinka, proti žalovanej: OTP Banka Slovensko, a. s., so sídlom Štúrova 5, 813 54 Bratislava, IČO: 31 318 916, o zaplatenie sumy 3 950,94 eur s príslušenstvom, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 3CoZm/26/2017-259 z 21. júna 2017, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a .

II. Žalobkyňa m á proti žalovanej n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 3CoZm/26/2017-259 z 21. júna 2017 potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava V (ďalej aj „súd prvej inštancie“) č. k. 1CbZm/314/2014-193 z 28. júna 2016 a žalobkyni priznal náhradu trov odvolacieho konania.

1.1. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uviedol, že preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania podľa ust. § 212 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 214 ods. 1 OSP a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne. Konštatoval, že sa v celom rozsahu stotožnil s napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie, ako aj s jeho odôvodnením a v podrobnostiach na ne poukázal. Na zdôraznenie správnosti potvrdeného rozhodnutia a k odvolacím dôvodom žalovanej uviedol nasledovné:

1.2. Vyjadril súhlas s názorom súdu prvej inštancie ohľadom abstraktnosti zmenky, ktorá je z teoretického hľadiska spravidla vždy previazaná s určitou kauzou a dlžník ju nevystavuje bezdôvodne. To však nič nemení na skutočnosti, že zmenka je stále - bez ohľadu na kauzu a funkciu - dokonalým, abstraktným skriptúrnym cenným papierom, ktorého oprávnený majiteľ nie je povinný preukazovať dôvod záväzku a ani výšku pohľadávky tak, ako to správne uviedol súd prvej inštancie, keď odkázal na prepojenie zmenkového zákona č. 191/1950 Zb. (ďalej aj „zákon č. 191/1950 Zb.“) ako zákona lex specialis s Občianskym zákonníkom (ďalej aj „OZ“) ako zákonom lex generalis v ustanovení § 495. Za duplicitné považoval odvolací súd vyjadrovať sa jednotlivo k obsiahlym námietkam žalovanej, nakoľko

súd prvej inštancie sa venoval každej jednej námietke vyčerpávajúcim odôvodnením, s ktorým sa v plnej miere odvolací súd stotožnil a obmedzil sa preto len na posúdenie jednotlivých odvolacích dôvodov.

1.3. Pokiaľ ide o odvolací dôvod podľa ust. § 205 ods. 2 písm. f/ OSP, odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vec správne právne posúdil, keď uviedol, že zmenka bola predložená jej oprávneným majiteľom, ktorý preukázal splnenie povinností podľa zákona č. 191/1950 Zb., ktoré sú potrebné na uplatnenie postihu proti indosantovi. Poukázal na ustanovenia čl. I. § 11, § 14 ods. 1, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 43 ods. 1 a § 45 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb., v zmysle ktorých žalobkyňa preukázala svoj nárok nepretržitým radom indosamentov a tiež že zmenku nadobudla rubopisom od jej predchádzajúceho majiteľa LICITOR factoring, s. r. o. Keďže v súlade s čl. I. § 14 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. prechádzajú s rubopisom na nového majiteľa všetky zmenkové práva, vrátane práva vyplniť biancozmenku, žalobkyňa ako oprávnený vlastník zmenky doplnila na zmenku zmenkovú sumu a dátum splatnosti. Vzhľadom na to, že žalovaná ako indosant opomenula svoj garančný záväzok vylúčiť, ďalšie kroky žalobkyne boli len oprávneným výkonom jej veriteľského práva k zmenke. Pokiaľ ide o výšku zmenkovej sumy a splatnosť zmenky, odvolací súd súhlasil s názorom súdu prvej inštancie, že predložením rozhodcovského rozsudku, ktorým bola žalobkyni priznaná kauzálna pohľadávka zabezpečovaná zmenkou, bolo možné zistiť, v akej výške sa nachádza peňažný nárok žalobkyne, a teda akú sumu bola oprávnená na zmenku vyplniť. Žalobkyňa vyplnila zmenku správne sumou, ktorá nie je v rozpore s priznanou výškou kauzálnej pohľadávky a splatnosť doplnila v súlade s dohodou o vyplňovacom práve. Odvolací dôvod žalovanej - že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil - odvolací súd nepovažoval za dôvodný.

1.4. Pokiaľ žalovaná namietala nesprávne právne posúdenie - vo vzťahu k otázke prípustnosti kauzálnych námietok - odvolací súd uviedol, že jedinou teoreticky možnou obranou zmenkového dlžníka sú kauzálne námietky, avšak ich pripustenie v kontexte s príslušnými ustanoveniami zákona č. 191/1950 Zb., ako aj ust. § 495 OZ závisí na schopnosti dlžníka preukázať vedomé alebo hrubo nedbanlivostné konanie na škodu dlžníka zo strany majiteľa zmenky pri jej nadobúdaní. Žalovaná žiadnym spôsobom nepreukázala, že v čase, kedy žalobkyňa zmenku a kauzálnu pohľadávku nadobudla, konala vedome na škodu žalovanej. Žalovaná ako podnikateľka v bankovom sektore mala mať na zreteli „nuansy zmenkového práva“ a pri rubopisovaní zmeniek mala možnosť vylúčiť garančný účinok, čo však opomenula urobiť. Podľa názoru odvolacieho súdu nebolo preukázané konanie na škodu žalovanej zo strany žalobkyne prostredníctvom zmlúv o postúpení, ani prostredníctvom výšky odmeny za postúpené pohľadávky a napokon ani svedeckými výpoveďami. Pokiaľ žalovaná poukazovala na to, že vylúčenie zodpovednosti v zmluve o postúpení pohľadávky sa má vzťahovať aj na zmenkové vzťahy, jedná sa o mylný záver, odporujúci zmenkovému právu. Naopak, podľa názoru odvolacieho súdu, práve postup žalobkyne, ktorá najprv vymáhala kauzálne pohľadávky, svedčí o jej dobromyseľnosti. V snahe „sanovať“ svoje pochybenie pri rubopisovaní zmenky, žalovaná sa snaží preukázať škodlivé alebo šikanózne správanie žalobkyne, čo však v konaní preukázané nebolo a preto kauzálne námietky nie sú účinné.

1.5. Neobstojí ani odvolací dôvod uplatnený žalovanou podľa ust. § 205 ods. 2 písm. d/ OSP, nakoľko súd prvej inštancie správne posúdil všetky predložené dôkazy, z ktorých vyvodil správne skutkové závery, ktoré následne aj správne právne posúdil. Pokiaľ ide o uplatnený odvolací dôvod podľa ust. § 205 ods. 2 písm. b/ OSP, teda že konanie má vadu, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, tento odvolací dôvod žalovaná nijako bližšie nedefinovala a preto odvolací súd sa k nemu nevedel vyjadriť. Po preskúmaní konania, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého rozhodnutia, odvolací súd v konaní na súde prvej inštancie nezistil žiadnu vadu, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

1.6. Pokiaľ žalovaná predložila rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach č. k. 2CoZm/3/2013-166 z 20. septembra 2013 a rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „NS SR“) sp. zn. 2Obdo/19/2014 z 29. októbra 2015, odvolací súd mal za to, že z odôvodnenia oboch rozhodnutí nijako nevyplýva, že by žalovanej dali za pravdu. NS SR prijal dovolanie žalovanej z procesného dôvodu, ktorým bolo nedostatočné odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Košiciach, pričom sa nezaoberal hmotnoprávnou stránkou veci. NS SR mal výhrady voči nedostatočnému dokazovaniu vo veci námietok žalovanej, ktoré sú totožné s námietkami uplatnenými v predmetnom konaní, v ktorom tunajší súd (Okresný súd Bratislava V - poznámka dovolacieho súdu) sa veľmi podrobne zaoberal všetkými

námietkami žalovanej a správne konštatoval oprávnenosť nároku žalobkyne. Žalovanou predložené rozhodnutia nijako nesvedčia jej tvrdeniam, keďže namiataný nedostatok odôvodnenia, ktorý akceptoval NS SR ako dôvod dovolania, je vadou, ktorou mohol trpieť rozsudok Krajského súdu v Košiciach, avšak v predmetnom konaní sa súd prvej inštancie tejto chyby nedopustil.

1.7. Vo vzťahu k otázke spotrebiteľskej ochrany, ktorej sa žalovaná domáhala vo svojom odvolaní, odvolací súd konštatoval, že záväzok žalovanej nevznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, pretože ex lege vznikol z titulu garančného účinku indosamentu. Keďže žalovaná spotrebiteľom nie je, bolo by v rozpore s dobrými mravmi, ak by sa úspešne domohla ochrany, ktorá prislúcha len spotrebiteľom. Odvolací súd považoval za potrebné zdôrazniť, že predmet sporu nie je sporom spotrebiteľským, záväzok žalovanej nevyplyva zo spotrebiteľského vzťahu, ale vyplyva z garančného účinku indosamentu, upraveného ustanovením čl. I § 15 zákona č. 191/50 Zb. Nie je rozhodujúci ani dôvod, pre ktorý k indosovaniu došlo a ani to, či bola zmenka indosovaná za odplatu. Zodpovednosť za zaplatenie alebo prijatie zmenky môžu všetci indosanti odmietnuť výslovnou doložkou. Žalovaná sa bránila tým, že v rámci obchodnej transakcie, ktorej predmetom boli úverové pohľadávky a zmenky, urobila „nešťastnú chybu“, keď svoju zodpovednosť síce vylúčila pri postúpení úverových pohľadávok, opomenula ju však vylúčiť aj v zmenkách, ktoré spolu s pohľadávkami previedla na BBF capital, a. s. Žalovanou uvádzaná skutočnosť nie je právne významná a navyše v danom prípade je indosantom peňažný ústav, teda subjekt personálne odborne vybavený na vykonávanie obdobných transakcií. Ak sa žalovaná dopustila „nešťastnej chyby“, musí znášať následky, ktoré zákon s neuvedením doložky „sine obligo“ spája. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že žalovanú nemožno považovať za spotrebiteľa a právny vzťah medzi účastníkmi - vzhľadom na právnu skutočnosť, z ktorej záväzok vyplyva (čl. I § 15 zákona č. 191/50 Zb.) - za vzťah spotrebiteľský.

1.8. Pokiaľ ide o návrh žalovanej na vyslovenie prípustnosti dovolania, odvolací súd uviedol, že pre to nie sú splnené stanovené predpoklady, uvedené v ust. § 238 ods. 3 OSP. Rozhodnutie odvolacieho súdu má zásadný právny význam po právnej stránke vtedy, ak zahrňuje posúdenie právnej otázky, ktoré je relevantné aj pre posúdenie iných, obdobných právnych pomerov a je spôsobilé ovplyvniť všeobecnú rozhodovaciu činnosť súdov. Uvedený predpoklad je splnený predovšetkým v prípadoch týkajúcich sa právnej otázky judikatúrou vyšších súdov doposiaľ neriešenej (resp. riešenej nejednotne) alebo tam, kde odvolací súd posúdil určitú právnu otázku odlišne od konštantnej judikatúry, prípadne ak odvolací súd vzhľadom na potrebu sa od súčasnej judikatúry odchýliť. Podľa názoru odvolacieho súdu, návrh žalovanej na pripustenie dovolania z dôvodov uvedených a na základe otázok položených v odvolaní nepredstavuje posúdenie závažných právnych otázok, ktoré doposiaľ judikatúrou vyšších súdov neboli riešené.

2. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná dovolanie v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. a/ Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) a navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 3CoZm/26/2017-259 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Bratislava V č. k. 1CbZm/314/2014-193 z 28. júna 2016 zmenil tak, že v plnom rozsahu zruší zmenkový platobný rozkaz č. k. 1Zm/80/2014-19 z 19. mája 2014 a žalovanej prizná náhradu trov prvostupňového, odvolacieho a dovolacieho konania.

2.1. V dovolaní žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) namietala, že odvolací súd nepripustil kauzálne námietky dovolateľky pre údajné nepreukázanie vedomého konania žalobkyne na škodu dovolateľky. Za nesprávny označila záver odvolacieho súdu, že žalobkyňa preukázala „dobromyseľnosť“, keď sa pokúsila najskôr vymôcť pohľadávky od pôvodných dlžníkov, skutočnosť ktorá - podľa záveru odvolacieho súdu - svedčí o nevedomosti žalobkyne, že zmenky si môže uplatniť proti finančne schopnému indosantovi. Tento záver je nesprávny, pretože pokiaľ odvolací súd skonštatoval, že žalobkyňa nepoznala obsah zmenky, tak sa dopustila hrubej nedbanlivosti. Poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu slovenskej republiky sp. zn. 5MOBdo/4/2009 z 12. mája 2010. Výslovila názor, že odvolací súd nesprávne právne posúdil vedomé konanie žalobkyne na škodu žalovanej. Ďalej poukázala na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, konkrétne jeho rozhodnutia sp. zn. 2Obo/87/2009, 2Obo/17/2009, z ktorých vyplyva, že vyvodiť záver, že majiteľ zmenky konal pri jej nadobúdaní vedomo na škodu dlžníka, je možné len z nepriamych dôkazov. Ďalej poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 29Cdo/799/2011, v ktorom sa NS ČR zaoberal okolnosťami, za existencie ktorých je daný predpoklad vedomého nadobudnutia na škodu dlžníka. Výtýkala súdu prvej inštancie, že dôkazy vyhodnotil izolovane, formálne, a nie aj v hlbšom kontexte, pričom odvolací súd

závery súdu prvej inštancie len automaticky schválil a prevzal. Z vykonaných dôkazov dostatočne vyplýva, že žalobkyňa sa pri nadobúdaní zmenky dopustila vedomého konania na škodu žalovanej v zmysle ustanovenia čl. I § 17 zákona č. 191/1950 Zb. a z tohto dôvodu sú kauzálne námietky prípustné. Odvolaciu súdu ďalej vytýkala, že žiadnym spôsobom nezohľadnil jej tvrdenia v odvolaní, podľa ktorých zmenka uplatnená žalobkyňou voči žalovanej nemá žiadnu kauzu, keďže žalobkyňa si prostredníctvom zmenky uplatňuje voči žalovanej právo na kompenzáciu nevykonalosti pohľadávok voči úverovým dlžníkom žalovanej, hoci takéto právo voči nej nemá.

2.2. Dovolateľka uviedla, že ustanovenie čl. I § 17 zákona č. 191/1950 Zb. nenahrádza a ani nelimituje súkromnoprávnu zásadu ekvity, prejavenu napr. v ust. § 3 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“), t. j. zákaz šikanózneho zneužitia práva v rozpore s dobrými mravmi. Ustanovenie čl. I § 17 zákona č. 191/1950 Zb. je len dodatočným prostriedkom ochrany pred nepoctivým nadobúdateľom zmenky, ktorý pôsobí popri ust. § 3 OZ. Zmenka nie je právnym inštitútom vytrhnutým z kontextu právneho poriadku, požívajúcim privilegium presahovať hranice dobrých mravov v súkromnoprávných vzťahoch. Dovoláním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu je spôsobilý navodiť taký stav, že žalobkyňa získa totožné plnenie dvakrát, pod zámenkou dvoch „nezávislých“ titulov (raz z titulu uplatnenej zmenky a druhýkrát od úverového dlžníka žalovanej z titulu kauzálnej úverovej pohľadávky). Nesprávnosť právneho názoru vo veci konajúcich súdov dovolateľka preukazovala odkazom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 1735/07, sp. zn. III. ÚS 72/2010, sp. zn. III. ÚS 341/07, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. januára 2011, sp. zn. 1Obdo/59/2010 a rozhodnutia súdov Českej republiky.

2.3. Ďalej dovolateľka uviedla, že povinnosťou súdu v každom štádiu konania je ex offio skúmať, či sa jedná o spotrebiteľský vzťah. Pozornosť upriamila na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Obdo/19/2014 z 29. októbra 2015 a sp. zn. 1Obdo/4/2013 zo 16. apríla 2014 v identických sporoch, na základe ktorých bol zrušený iný rozsudok Krajského súdu v Košiciach a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie, pretože súdy nižšieho stupňa sa vôbec nevysporiadali s relevantnými námietkami žalovanej, najmä námietkou uplatňovania práva žalobkyne v rozpore s poctivým obchodným stykom a šikanóznym výkonom práva, kauzálnou námietkou spochybňujúcou kauzu zmenky a platnosťou zmenky ako zmenky „spotrebiteľskej“. V zmysle novelizácie čl. I § 17 zmenkového a šekového zákona zákonom č. 438/2015 Z. z. platí, že ak je žalovaným zo zmenky ten, koho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, možno majiteľovi robiť námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo predošlým majiteľom. Keďže uvedená novelizácia nemá žiadne prechodné ustanovenia, je priamo aplikovateľná od jej účinnosti, t. j. od 23. decembra 2015. Uvedené novelizované znenie mal preto odvolací súd aplikovať a prihliadať na námietky žalovanej, vznesené v doterajšom konaní. Nie je právne možné posudzovať samotnú platnosť zmenky podľa toho, či sa práva z nej uplatňujú voči vystaviteľovi alebo voči indosantovi. Ak je zmenka neplatná, pretože nie je vystavená v súlade s právnymi predpismi na ochranu spotrebiteľa, tak na takúto neplatnosť sa musí prihliadnuť aj v konaní vedenom voči indosantovi, a to aj z dôvodu, že v zmysle čl. I § 49 zákona č. 191/1950 Zb. indosant má právo v prípade, že bude musieť na základe súdneho rozhodnutia takúto zmenku vyplatiť, vymáhať od vystaviteľa zmenky (spotrebiteľa) celú sumu, ktorú zaplatil. Napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu je nesprávne a zakladá dovolací dôvod podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, keďže ignoruje aj závery spoločného stanoviska občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia NS SR č. R 93/2015 z 20. októbra 2015.

3. K dovolaniu žalovanej sa písomne vyjadrila žalobkyňa. Uviedla, že sa v celom rozsahu pridrižiava skutkových a právnych tvrdení, ktoré sú obsahom žaloby, ako aj všetkých, s ňou súvisiacich podaní, adresovaných súdu, resp. osobne prednesených skutočností, ktoré sú obsahom zápisníc zo súdnych pojednávaní. Rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, uvedené v dovolaní, nie je možné považovať za ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/6/2017. Po doručení rozsudku odvolacieho súdu žalovaná predmetnú sumu uhradila, čím de facto uznala súdom priznaný nárok žalobkyne, pričom v podanom dovolaní sa nedomáhala odkladu vykonateľnosti napadnutého rozsudku. Na základe vyššie uvedeného navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovanej odmietol.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací v zmysle ust. § 35 CSP (ďalej aj „dovolací súd“)

po zistení, že dovolanie podala strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (ust. § 424 CSP), konajúca zamestnancami v zmysle ust. § 429 ods. 2 písm. b/ CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (ust. § 443 CSP) skúmal najskôr to, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom.

5. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku.

6. Podľa ustanovenia § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

7. V posudzovanom prípade dovolateľka vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky - pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

8. Podľa ustanovenia § 432 ods. 1, 2 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

9. Podľa ustanovenia § 447 písm. f/ CSP, dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435.

10. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že na to, aby sa dovolací súd mohol zaoberať vecným prejednaním dovolania, musia byť splnené predpoklady prípustnosti dovolania vyplývajúce z ust. § 421 CSP a tiež podmienky dovolacieho konania, t. j. aby (okrem iného) dovolanie bolo odôvodnené dovolacími dôvodmi, aby išlo o prípustné dovolacie dôvody a aby tieto dôvody boli vymedzené spôsobom uvedeným v ust. § 431 až § 435 CSP.

11. Dovolací súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach vyslovil právny názor, že ak dovolateľ v dovolaní uplatnenom pre nesprávne právne posúdenie nevymedzí právnu otázku a neoznačí ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil (v prípade prípustnosti dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/ CSP), dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/6/2017 zo 6. marca 2017). Zo strany dovolateľa je preto potrebné, aby konkretizoval právnu otázku riešenú odvolacím súdom spolu s uvedením riešenia aplikovaného odvolacím súdom, vysvetlil odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a uviedol, ako mala byť právna otázka vyriešená správne (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Obdo/42/2018 z 21. augusta 2018, uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod č. R 83/2018). Dovolací súd poukazuje aj na ďalšie rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/149/2017 z 27. septembra 2017, z ktorého vyplýva, že ak dovolateľ odôvodnil prípustnosť dovolania odklonom od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, potom je povinný v dovolaní výslovne uviesť, od ktorých rozhodnutí dovolacieho súdu predstavujúcich ustálenú rozhodovaciu súdnu prax, sa odvolací súd odklonil pri riešení

právnej otázky, od ktorej záviselo jeho rozhodnutie.

12. Zákonná úprava dovolania kladie na jeho vymedzenie prísne kvalitatívne nároky (ust. § 432 ods. 2 CSP), čo súvisí aj s povinným právnym zastúpením strany sporu v dovolacom konaní. Prípustnosť dovolania sa vždy vzťahuje na právnu otázku, ktorej vyriešenie viedlo k záverom uvedeným v rozhodnutí odvolacieho súdu. Prípustnosť dovolania potom bude, vzhľadom na viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (ust. § 440 CSP), závisieť od toho, či a ako dovolateľ vymedzil dovolaciu otázku zásadného právneho významu, ktorú dovolací súd vo svojej rozhodovacej praxi už riešil. V prípade, ak k naplneniu týchto požiadaviek nedôjde, dovolací súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania. Uvedený nedostatok predstavuje zákonný dôvod pre odmietnutie dovolania v zmysle ustanovenia § 447 písm. f/ CSP.

13. Žalovaná v dovolaní poukázala na dve zrušujúce uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Obdo/19/2014 a sp. zn. 1Obdo/4/2013 a uviedla, že tým, že odvolací súd v identickom spore nepostupoval spôsobom uvedeným v citovaných uzneseniach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu dovolacieho, odklonil sa od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. K uvedenému dovolací súd uvádza, že sa jedná o zrušujúce uznesenia dovolacieho súdu, pričom prípustnosť dovolania v nich bola založená na nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (Krajského súdu v Košiciach) z dôvodu nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach. Tvrdenie žalovanej, že NS SR v rozhodnutí sp. zn. 2Obdo/19/2014 vyslovil právny záver týkajúci sa hmotnoprávneho charakteru indosovanej zmenky, nie je správne. V citovanom rozhodnutí NS SR len podotkol, že z obsahu spisu sa mu javí, že v danom prípade by mohlo ísť o spotrebiteľskú zmenku. Neuviedol však pre nižší súd záväzný právny záver, že sa skutočne jedná o spotrebiteľskú zmenku, na základe akých dôvodov k takémuto záveru dospel a aké to vyvoláva právne následky. NS SR v rozhodnutí sp. zn. 1Obdo/4/2013 sa vôbec nevyjadril k povahe zmenky (či vyplýva alebo nevyplýva zo spotrebiteľskej zmluvy) a nezaoberal sa ani uplatnenými kauzálnymi námietkami. Obidvomi rozhodnutiami NS SR, na ktoré sa žalovaná odvoláva, boli zrušené rozhodnutia odvolacieho súdu len z procesného dôvodu, a to pre procesné pochybenie odvolacieho súdu, ktorým bola nepreskúmateľnosť jeho rozhodnutia pre absenciu relevantného odôvodnenia rozhodnutia. V týchto rozhodnutiach NS SR však nebol vyslovený žiadny právny záver o spotrebiteľskom charaktere zmenky (ako to tvrdí dovolateľka) a preto v predmetnom spore nemohlo dôjsť ani k žalovanej namietanému porušeniu jej legitímnych očakávaní a k porušeniu princípu právnej istoty.

14. V preskúmvanej veci sa Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (na rozdiel od odvolacieho súdu - Krajského súdu v Košiciach, rozhodnutia ktorého boli predmetom prieskumu v dovolacom konaní vedenom pod sp. zn. 2Obdo/19/2014 a sp. zn. 1Obdo/4/2013) relevantne vysporiadal s odvolacími námietkami žalovanej a náležite vysvetlil, prečo nie je možné aplikovať záver o procesnom pochybení súdu, prijatý v rozhodnutí NS SR sp. zn. 2Obdo/19/2014 aj v predmetnej veci. Rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Obdo/4/2013 žalovaná označila až v dovolaní a z toho dôvodu sa odvolací súd nemohol v odôvodnení svojho rozhodnutia k nemu vyjadriť. K tomuto rozhodnutiu sa preto vyjadril až dovolací súd, ako vyplýva z bodu 13 odôvodnenia tohto rozhodnutia. Len pre úplnosť dovolací súd upriamuje pozornosť na to, že následne po zrušení rozhodnutia odvolacieho súdu uznesením NS SR sp. zn. 1Obdo/4/2013 Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací opätovne vo veci rozhodol rozhodnutím č. k. 3CoZm/21/2014-216 z 29. januára 2015, pričom voči tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu bolo podané následne dovolanie, o ktorom rozhodol NS SR ako súd dovolací uznesením sp. zn. 1Obdo/7/2017 z 13. decembra 2018, ktorým dovolanie odmietol pre jeho neprípustnosť.

15. V časti, v ktorej dovolateľka namietala odklon odvolacieho súdu od rozhodnutí dovolacieho súdu sp. zn. 1Obdo/59/2010 a sp. zn. 5MOBdo/4/2009 a od spoločného stanoviska občianskoprávneho kolégia a obchodnoprávneho kolégia č. R 93/2015, dovolací súd konštatuje, že ani v tejto časti dovolanie žalovanej nespĺňa požiadavky uvedené v ustanovení § 432 ods. 2 CSP. Dovolateľka v dovolaní zákonom predpísaným spôsobom nevymedzila, v čom považuje rozhodnutie odvolacieho súdu za nesprávne vo vyriešení tej-ktorej právnej otázky, významnej pre rozhodnutie vo veci samej, a zároveň neuviedla, ako mal odvolací súd podľa jej názoru nastolenú právnu otázku správne riešiť. Pri vymedzení dovolacieho

dôvodu v súlade s ustanovením § 432 ods. 2 CSP nepostačuje konštatovanie dovolateľky, že považuje právny názor odvolacieho súdu za nesprávny, prípadne že nesúhlasí s právnym názorom vysloveným v rozhodnutí odvolacieho súdu.

16. Za nedôvodnú považoval dovolací súd aj námietku žalovanej, týkajúcu sa nesprávneho a nezákonného aplikovania čl. I § 17 zákona č. 191/1950 Zb. Dovolací súd poukazuje na odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, v ktorom odvolací súd konštatoval, že žalovanej neprislúcha ochrana pred zneužívaním spotrebiteľskej zmenky, keďže záväzok žalovanej nevznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, ale vznikol ex lege z titulu garančného účinku indosamentu. Keďže žalovaná spotrebiteľom nie je, bolo by v príkrom rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ by sa úspešne domáhala nárokov na právnu ochranu, aké prislúchajú len subjektom, ktorí sú spotrebiteľmi. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí reagoval na podstatné odvolacie námietky žalovanej, pričom za porušenie základného práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalovanej (sp. zn. I. ÚS 673/2014, sp. zn. II. ÚS 27/2008, sp. zn. III. ÚS 167/2013). Iba samotná skutočnosť, že dovolateľka sa s právnym názorom všeobecného súdu (odvolacieho súdu) nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu.

17. Ako už dovolací súd uviedol v bodoch 13, 14, 15 odôvodnenia tohto rozhodnutia, žalovanou označenými rozhodnutiami nebola riešená právna otázka, relevantná pre rozhodnutie v predmetnej veci. Uvedené rozhodnutia potom nemôžu predstavovať rozhodnutia dovolacieho súdu, ktorými sa odvolací súd pri riešení právnej otázky (od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu) odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Teda, pokiaľ predmetom vyššie citovaných rozhodnutí NS SR nebolo riešenie konkrétnej právnej otázky, podstatnej pre rozhodnutie v predmetnej právnej veci, nemôžu byť uvedené rozhodnutia podkladom pre vyslovenie prípustnosti dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, keďže nie je zrejmé, od akého riešenia ktorej právnej otázky mal odklon odvolacieho súdu nastať.

18. NS SR vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach tiež uviedol, že odklon odvolacieho súdu od rozhodnutí súdov iného štátu, nezakladá prípustnosť dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/ CSP (viď rozhodnutia NS SR sp. zn. 3Obdo/1/2018, sp. zn. 5Obdo/4/2018). Taktiež žalovanou v dovolaní označené rozhodnutia NS SR sp. zn. 2Obo/17/2009 a sp. zn. 2Obo/87/2009 nie sú spôsobilé založiť prípustnosť dovolania žalovanej v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, pretože sa nejedná o rozhodnutia dovolacieho súdu (ide o rozhodnutia odvolacie).

19. Pre úplnosť dovolací súd uvádza, že v preskúmvanej veci ide o dovolanie podané žalovanou v obdobnej veci, aká už bola aspoň v piatich prípadoch predmetom konania pred dovolacím súdom na základe skoršieho dovolania tej istej dovolateľky (viď. sp. zn. 1Obdo/1/2018, 4Obdo/88/2018, 4Obdo/63/2018, 3Obdo/1/2018, 3Obdo/11/2018, 5Obdo/5/2018). Dovolací súd sa s odôvodneniami rozhodnutí, ktoré boli vydané vo vyššie uvedených dovolacích konaniach, v celom rozsahu stotožňuje a poukazuje na ne (ust. § 452 ods. 1 CSP).

20. S poukazom na to, že dovolateľka vo vzťahu k dôvodu prípustnosti dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/ CSP nevymedzila dovolací dôvod spôsobom uvedeným v ust. § 432 ods. 2 CSP, dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie žalovanej je potrebné odmietnuť podľa ust. § 447 písm. f/ CSP.

21. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky neodôvodňuje (ust. § 451 ods. 3, veta druhá CSP, § 453 ods. 1 v spojení s ust. § 262 ods. 1 CSP). O výške náhrady trov konania žalobkyne rozhodne súd prvej inštancie (ust. § 262 ods. 2 CSP).

22. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.